ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ F. G. JACOBS της 14ης Απριλίου 1994 *

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Στην παρούσα υπόθεση το Tribunal du travail de Mons ζητεί την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία των άρθρων 46 και 51 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου [όπως έχει κωδικοποιηθεί με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2001/83 του Συμβουλίου [1]], περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας.

2. Στον ενάγοντα της κύριας δίκης, το Lio Bettaccini, καταβάλλεται από την 1η Μαρτίου 1962 σύνταξη αναπηρίας στο Βέλγιο. Στον ενάγοντα καταβάλλεται επίσης σύνταξη αναπηρίας στην Ιταλία. Στο Βέλγιο ο ενάγων συγκέντρωνε όλες τις προϋποθέσεις που προέβλεπε η εθνική νομοθεσία για την κτήση του δικαιώματος επί της συντάξεως αναπηρίας, χωρίς να χρειάζεται να συνυπολογιστούν περίοδοι ασφαλίσεως που είχε διανύσει σε άλλα κράτη μέλη. Η ιταλική σύνταξη αναπηρίας του αποτελεί αναλογικώς χορηγούμενη παροχή, το δικαίωμα επί της οποίας κτήθηκε από τον ενάγοντα κατόπιν συνυπολογισμού των περιόδων ασφαλίσεως που είχε διανύσει στην Ιταλία και το Βέλγιο. Οι βελγικές διατάξεις περί απαγορεύσεως της σωρεύσεως των παροχών εφαρμόστηκαν ευθύς εξαρχής, με αποτέλεσμα τη μείωση της βελγικής συντάξεως, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η ιταλική σύνταξη. Η σύνταξη που υπολογίστηκε με τη μέθοδο αυτή καταβλήθηκε μέχρι τον Δεκέμβριο 1989.

3. Τον Ιούνιο 1992 η Commission administrative de la Caisse de Prévoyance (Διοικητική Επιτροπή του Ταμείου Πρόνοιας, στο εξής: Διοικητική Επιτροπή) πληροφορήθηκε ότι από την 1η Ιανουαρίου 1990 καταβαλλόταν στον Bettaccini, πέραν της ιταλικής συντάξεως αναπηρίας, ένα νέο ιταλικό επίδομα, αποκαλούμενο assegno per il nucleo familiare («επίδομα για τον οικογενειακό πυρήνα»), ύψους 90 000 ιταλικών λιρών (LIT) μηνιαίως.

4. Η Διοικητική Επιτροπή, θεωρώντας ότι το επίδομα για τον οικογενειακό πυρήνα αποτελούσε αναπόσπαστο μέρος της ιταλικής συντάξεως αναπηρίας, έκρινε ότι έπρεπε να επανεξετάσει, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 51, παράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71, τα δικαιώματα του Bettaccini επί της βελγικής συντάξεως αναπηρίας από την 1η Ιανουαρίου 1990. Κατά την επανεξέταση αυτή η Διοικητική Επιτροπή εφάρμοσε μια βελγική διάταξη περί απαγορεύσεως της σωρεύσεως, η οποία περιέχεται στο άρθρο 23, παράγραφος 1, του βασιλικού διατάγματος της 19ης Νοεμβρίου 1970, το οποίο ορίζει ότι δεν επιτρέπεται η σώρευση

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η αγγλική.

1 — ΕΕ 1983, L 230, σ. 6. Η τελευταία έκδοση του κανονισμού αυτού έχει δημοσιευθεί στην ΕΕ 1992, C 325, σ. 1.

της συντάξεως αναπηρίας που χορηγείται βάσει του βασιλικού αυτού διατάγματος με οποιαδήποτε σύνταξη γήρατος ή λόγω συμπληρώσεως συνταξίμου χρόνου ή αναπηρίας που χορηγείται βάσει της βελγικής ή βάσει αλλοδαπής νομοθεσίας, εφόσον αποτέλεσμα της σωρεύσεως θα ήταν η καταβολή ποσού υπερβαίνοντος συνολικά το ετήσιο ποσό της συντάξεως. Η Διοικητική Επιτροπή αποφάσισε ότι η σύνταξη αναπηρίας του Bettaccini έπρεπε να μειωθεί, ώστε να ληφθεί υπόψη το επίδομα για τον οικογενειακό πυρήνα που του καταβαλλόταν στην Ιταλία από την 1η Ιανουαρίου 1990. Η Διοικητική Επιτροπή αποφάσισε επίσης ότι η μείωση αυτή έπρεπε να εφαρμοστεί αναδρομικά και ζήτησε από τον Bettaccini την απόδοση 450 729 βελγικών φράγκων (BFR) για την περίοδο από 1η Ιανουαρίου 1990 μέχρι 31 Οκτωβρίου 1992. Πρέπει να σημειωθεί ότι το ποσό που αναζήτησε η Διοικητική Επιτροπή υπερέβαινε κατά πολύ το ποσό που καταβλήθηκε πράγματι στον Bettaccini κατά την επίμαχη περίοδο ως επίδομα για τον οικογενειακό πυρήνα.

5. Ο Bettaccini πρόσβαλε την απόφαση αυτή της Διοικητικής Επιτροπής ενώπιον του Tribunal du travail de Mons. Ο Bettaccini ισχυρίστηκε ότι το επίδομα για τον οικογενειακό πυρήνα αποτελεί οικογενειακή παροχή που δεν αποτελεί μέρος της ιταλικής συντάξεως αναπηρίας και ότι το άρθρο 51 του κανονισμού 1408/71 δεν επέτρεπε νέο υπολογισμό της βελγικής συντάξεως αναπηρίας.

6. Το Tribunal du travail έχει υποβάλει τα εξής ερωτήματα στο Δικαστήριο:

«1) Μπορεί το Βελγικό Δημόσιο, για τον υπολογισμό κατά το άρθρο 46, παράγραφος 3, του κανονισμού 1408/71, να θεωρήσει ότι αποτελεί μέρος της ιταλικής συντάξεως αναπηρίας το τμήμα του επιδόματος για τον οικογενειακό πυρήνα που χορηγεί η Ιταλία, κατ' εφαρμογήν του νόμου 153 της 13ης Μαΐου 1988, για τον σύζυγο του οποίου η διατροφή βαρύνει τον δικαιούχο της συντάξεως;

2) Επιτρέπεται, κατά το άρθρο 51 του κανονισμού 1408/71, κατόπιν της αντικαταστάσεως των οικογενειακών επιδομάτων και των συμπληρωματικών οικογενειακών επιδομάτων από το επίδομα για τον οικογενειακό πυρήνα, το οποίο καθιερώθηκε με τον ιταλικό νόμο 153 της 13ης Μαΐου 1988, ο νέος συγκριτικός υπολογισμός, με αναπροσαρμογή των ποσών των συντάξεων, βάσει του εθνικού βελγικού δικαίου και του ευρωπαϊκού δικαίου, και συγκεκριμένα του άρθρου 46 του κανονισμού 1408/71;»

7. Προτίθεμαι να εξετάσω καταρχάς το δεύτερο ερώτημα. Σκοπός του ερωτήματος αυτού είναι να εξακριβωθεί κατά πόσον, κατόπιν της εκ μέρους του Bettaccini κτήσεως την 1η Ιανουαρίου 1990 του δικαιώματος επί του επιδόματος για τον οικογενειακό πυρήνα, η Διοικητική Επιτροπή μπορούσε ή μάλιστα όφειλε, κατά το άρθρο 51, παράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71, να υπολογίσει εκ νέου τη βελγική σύνταξη αναπηρίας του Bettaccini σύμφωνα με το άρθρο 46 του κανονισμού αυτού. Το άρθρο 51 του κανονισμού ορίζει τα εξής:

«1. Αν, λόγω της αυξήσεως του κόστους ζωής, της διακυμάνσεως του ύψους των μισθών ή άλλων λόγων προσαρμογής, τροποποιηθούν οι παροχές των ενδιαφερομένων κρατών κατά ένα καθορισμένο ποσο-

στό ή ποσό, το ποσοστό ή ποσό αυτό πρέπει να εφαρμοσθεί απευθείας στις παροχές που καθορίσθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 46, χωρίς να χρειάζεται νέος υπολογισμός κατά τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

2. Αντιθέτως, σε περίπτωση τροποποιήσεως του τρόπου καθορισμού ή των κανόνων υπολογισμού των παροχών, πραγματοποιείται νέος υπολογισμός σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 46.»

8. Από το γράμμα του άρθρου 51, παράγραφος 2, προκύπτει σαφώς ότι ο νέος υπολογισμός σύμφωνα με το άρθρο 46 επιτρέπεται μόνο σε περίπτωση τροποποιήσεως «του τρόπου καθορισμού ή των κανόνων υπολογισμού των παροχών». Καταρχάς είναι αναγκαίο να προσδιοριστούν οι παροχές στις οποίες αναφέρεται η ανωτέρω διάταξη. Επιβάλλει το άρθρο 51, παράγραφος 2, την πραγματοποίηση νέου υπολογισμού όταν τροποποιούνται ο τρόπος καθορισμού ή οι κανόνες υπολογισμού *οποιασδήποτε* παροχής που καταβάλλεται στον ενδιαφερόμενο; Ή πρέπει η τροποποίηση αυτή να αφορά τις παροχές που διέπονται από το κεφάλαιο 3 του τίτλου ΙΙΙ του κανονισμού 1408/71 (κεφάλαιο στο οποίο ανήκει το άρθρο 51) και των οποίων το ύψος καθορίστηκε αρχικά σύμφωνα με το άρθρο 46 του κανονισμού;

9. Κατά την άποψή μου, από την όλη οικονομία και τους σκοπούς του άρθρου 51, καθώς και από το γράμμα του, προκύπτει σαφώς ότι η διάταξη αυτή αφορά μόνο τις παροχές που διέπονται από το κεφάλαιο 3 (δηλαδή τις συντάξεις γήρατος και τα επιδόματα θανάτου, τις συντάξεις επιζώντων και — κατ' εφαρμογήν του άρθρου 40, παράγραφος 1, του κανονισμού — τις συντάξεις αναπηρίας).

10. Το άρθρο 51 επιγράφεται: «επανεκτίμηση και νέος υπολογισμός των παροχών». Σκοπός του άρθρου αυτού, το οποίο έχει ερμηνευθεί με πολλές αποφάσεις του Δικαστηρίου [2], είναι να καθοριστούν οι περιπτώσεις στις οποίες επιβάλλεται ο νέος υπολογισμός των παροχών σύμφωνα με το κεφάλαιο 3. Το άρθρο προβαίνει σε διάκριση μεταξύ δύο περιπτώσεων. Η παράγραφος 1 ρυθμίζει την περίπτωση στην οποία οι παροχές γήρατος ή αναπηρίας προσαρμόζονται κατά ορισμένο ποσοστό ή ποσό, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι μεταβολές του κόστους ζωής ή του ύψους των μισθών: όταν πραγματοποιείται τέτοια προσαρμογή (η οποία είναι γνωστή ως «τιμαριθμική αναπροσαρμογή των παροχών») σε μια χώρα, οι παροχές που καταβάλλονται εντός της χώρας αυτής μεταβάλλονται κατά το ποσοστό ή ποσό αυτό και δεν πραγματοποιείται νέος υπολογισμός, σύμφωνα με το άρθρο 46, ούτε στη χώρα αυτή ούτε σε καμία άλλη χώρα εντός της οποίας ο ενδιαφερόμενος λαμβάνει παροχές γήρατος ή αναπηρίας. Η παράγραφος 2, εφαρμόζεται στις περιπτώσεις τροποποιήσεως της μεθόδου καθορισμού των εν λόγω παροχών ή των κανόνων υπολογισμού των παροχών αυτών, όταν δηλαδή δεν πρόκειται απλώς για τιμαριθμική αναπροσαρμογή: σε περίπτωση τέτοιας τροποποιήσεως, πραγματοποιείται εξαρχής νέος υπολογισμός σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 46. Κατά

2 — Βλ., μεταξύ άλλων τις αποφάσεις της 2ας Φεβρουαρίου 1982, υπόθ. 7/81, Sinatra κατά FNROM (Συλλογή 1982, σ. 137), της 1ης Μαρτίου 1984, υπόθ. 104/83, Cinciuolo κατά Union Nationale des Fédérations Mutualistes Neutres (Συλλογή 1984, σ. 1285), της 21ης Μαρτίου 1990, υπόθ. C-85/89, Ravida κατά Office National des Pensions (Συλλογή 1990, σ. I-1063), και της 20ής Μαρτίου 1991, υπόθ. C-93/90, Cassamali (Συλλογή 1991, σ. I-1401).

την απόφαση Sinatra [3], η παράγραφος 2 εφαρμόζεται όχι μόνο σε περίπτωση αυξομειώσεως των παροχών κατόπιν τροποποιήσεως της κρίσιμης νομοθεσίας, αλλά και σε περίπτωση προσαρμογής των παροχών λόγω μεταβολής της προσωπικής καταστάσεως του ενδιαφερομένου.

11. Από το γράμμα του άρθρου 51 δεν προκύπτει καμία ένδειξη ότι το άρθρο αυτό πραγματεύεται οτιδήποτε άλλο, πέραν του νέου υπολογισμού των παροχών που διέπονται από το κεφάλαιο στο οποίο εντάσσεται το ανωτέρω άρθρο. Ειδικότερα, από το γράμμα του άρθρου 51, παράγραφος 2, δεν προκύπτει καμία ένδειξη ότι ο νέος υπολογισμός πρέπει να πραγματοποιηθεί και σε άλλες περιπτώσεις, πέραν της περιπτώσεως τροποποιήσεως της μεθόδου καθορισμού ή των κανόνων υπολογισμού των παροχών που διέπονται από το κεφάλαιο αυτό. Σε περίπτωση τροποποιήσεως των κανόνων υπολογισμού άλλου είδους παροχών, π.χ. των οικογενειακών παροχών, δεν τίθεται ζήτημα εφαρμογής του άρθρου 51.

12. Το Tribunal du travail γνωρίζει τη νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με το άρθρο 51. Το δικαστήριο αυτό σημειώνει ότι η χορήγηση τον Bettaccini του επιδόματος για τον οικογενειακό πυρήνα οφείλεται στη ριζική τροποποίηση της ιταλικής νομοθεσίας και δεν αποτελεί προσαρμογή των παροχών του λόγω αυξήσεως του κόστους ζωής. Αντίθετα, όπως αναφέρει το δικαστήριο αυτό, δεν υπήρξε καμία μεταβολή της προσωπικής καταστάσεως του Bettaccini. Το Tribunal du travail θέτει το ερώτημα αν υπό τις συνθήκες αυτές επιτρέπεται, κατά το άρθρο 51, να πραγματοποιηθεί νέος υπολογισμός σύμφωνα με το άρθρο 46.

3 — Υπόθ. 7/81, βλ. ανωτέρω υποσημ. 2.

13. Το Tribunal du travail εξετάζει τη φύση του επιδόματος για τον οικογενειακό πυρήνα σε σχέση με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα και όχι σε σχέση με το δεύτερο. Κατά το εθνικό δικαστήριο, το μέρος του επιδόματος για τον οικογενειακό πυρήνα που χορηγείται για τον σύζυγο δεν μπορεί να χαρακτηριστεί, από άποψη βελγικής νομοθεσίας, ως οικογενειακό επίδομα, αλλά πρέπει αντίθετα να θεωρηθεί ως αναπόσπαστο μέρος της ιταλικής συντάξεως αναπηρίας. Αυτός ο χαρακτηρισμός του επιδόματος για τον οικογενειακό πυρήνα οδήγησε πιθανότατα το Tribunal du travail να κρίνει ότι το άρθρο 51, παράγραφος 2, ενδέχεται να εφαρμόζεται στην παρούσα υπόθεση. Αν βέβαια το επίδομα για τον οικογενειακό πυρήνα χαρακτηριζόταν ως αναπόσπαστο μέρος της συντάξεως αναπηρίας του Bettaccini, θα ήταν λογικό να χαρακτηριστεί η χορήγηση του επιδόματος αυτού ως μεταβολή των κανόνων υπολογισμού της συντάξεως αναπηρίας του.

14. Εντούτοις, νομίζω ότι δεν επιτρέπεται να βασιστεί ο χαρακτηρισμός του επιδόματος για τον οικογενειακό πυρήνα στη βελγική νομοθεσία. Αν επιτρεπόταν ο χαρακτηρισμός αυτός, τότε η έκταση εφαρμογής του άρθρου 51 — που αποτελεί τον άξονα του συστήματος που καθιερώνεται με το άρθρο 3, αφού καθορίζει τις περιπτώσεις στις οποίες η προσαρμογή των παροχών που καταβάλλονται εντός μιας χώρας καθιστά αναγκαίο τον εξαρχής νέο υπολογισμό των παροχών που καταβάλλονται σε όλες τις χώρες — θα ποίκιλε, ανάλογα με τη χώρα της οποίας οι ασφαλιστικοί φορείς θα εφάρμοζαν το άρθρο αυτό. Κατά συνέπεια, το επίδομα για τον οικογενειακό πυρήνα θα πρέπει, όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 51, να χαρακτηριστεί αυτοτελώς, σύμφωνα με τους κρίσιμους εν προκειμένω κοινοτικούς κανόνες και βάσει των αντικειμενικών χαρακτηριστικών του.

15. Κατά την άποψή μου, η απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση INAMI κατά Viola [4], η οποία παρατίθεται στη Διάταξη περί παραπομπής, δεν είναι κρίσιμη εν προκειμένω. Με την απόφαση εκείνη το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι, κατά την εφαρμογή των κανόνων του εθνικού δικαίου περί απαγορεύσεως της σωρεύσεως, στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να προβεί στον βάσει της εθνικής εφαρμοστέας νομοθεσίας χαρακτηρισμό των παροχών που χορηγούνται εντός άλλων κρατών μελών, «λαμβάνοντας υπόψη τους κανόνες για την άρση συγκρούσεως νόμων» και ότι οι διατάξεις του κοινοτικού δικαίου δεν ήσαν κρίσιμες στην υπόθεση εκείνη. Από την ανωτέρω απόφαση δεν προκύπτει ότι οι παροχές πρέπει να χαρακτηρίζονται σε συνάρτηση μόνο με την εθνική νομοθεσία, όταν τίθεται ζήτημα εφαρμογής διατάξεως του κοινοτικού δικαίου, όπως είναι το άρθρο 51 του κανονισμού 1408/71.

16. Στη Διάταξη περί παραπομπής και στις παρατηρήσεις της Ιταλικής Κυβερνήσεως περιέχονται διάφορα στοιχεία σχετικά με το επίδομα για τον οικογενειακό πυρήνα. Το επίδομα αυτό καθιερώθηκε στο ιταλικό σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως κατόπιν της εκδόσεως του νομοθετικού διατάγματος 69, της 13ης Μαρτίου 1988, το οποίο μετατράπηκε στη συνέχεια στον νόμο 153 της 13ης Μαΐου 1988. Το επίδομα αυτό αντικατέστησε τα οικογενειακά επιδόματα, τα συμπληρωματικά οικογενειακά επιδόματα και όλες τις άλλες οικογενειακές παροχές, ανεξάρτητα από την ονομασία τους, τα οποία καταβάλλονταν στους εργαζόμενους, στους δικαιούχους συντάξεων και στους δικαιούχους οικονομικών παροχών κοινωνικής πρόνοιας λόγω της μισθωτής εργασίας τους, στους εργαζόμενους στους οποίους καταβάλλεται επίδομα στο πλαίσιο ασφαλίσεως κατά της φυματιώσεως, στους εν ενεργεία και συνταξιοδοτηθέντες δημοσίους υπαλλήλους και στους μισθωτούς και τους συνταξιούχους των δημοσίων οργανισμών. Ο «οικογενειακός πυρήνας» αποτελείται από τους συζύγους, εφόσον δεν τελούν από νομική άποψη σε διάσταση, και τα κάτω των δεκαοκτώ ετών τέκνα (κανένα πάντως όριο ηλικίας δεν προβλέπεται για τα ανάπηρα τέκνα). Όταν το επίδομα για τον οικογενειακό πυρήνα καταβάλλεται σε δικαιούχο συντάξεως αναπηρίας, το ύψους του επιδόματος δεν εξαρτάται από το ποσό της συντάξεως αναπηρίας, αλλά αποτελεί συνάρτηση του οικογενειακού εισοδήματος και του αριθμού των προσώπων που συναποτελούν τον οικογενειακό πυρήνα. Το ίδιο ποσό καταβάλλεται κανονικά στους εν ενεργεία μισθωτούς, στους άνεργους και στους δικαιούχους συντάξεως γήρατος, εφόσον το εισόδημά τους και η σύνθεση του οικογενειακού πυρήνα τους είναι η ίδια.

17. Κατά την άποψή μου, από τα στοιχεία που περιέχονται στη Διάταξη περί παραπομπής και στις παρατηρήσεις της Ιταλικής Κυβερνήσεως συνάγεται ότι το επίδομα για τον οικογενειακό πυρήνα δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αναπόσπαστο μέρος της συντάξεως αναπηρίας. Αντίθετα, είναι εξ ορισμού οικογενειακή παροχή, κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο κα', πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 1408/71, κατά το οποίο «ως "οικογενειακή παροχή" νοείται κάθε παροχή εις είδος ή εις χρήμα προοριζόμενη να αντισταθμίσει τα οικογενειακά βάρη (...)» [5]. Κατά συνέπεια, το επίδομα για τον οικογενειακό πυρήνα εμπίπτει στο άρθρο 7 (που επιγράφεται: «οικογενειακές παροχές και επιδόματα») του τίτλου ΙΙΙ του

4 — Απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 1978, υπόθ. 26/78 (Συλλογή τόμος 1978, σ. 561).

5 — Βλ. επίσης την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-78/91, Hughes (Συλλογή 1992, σ. I-4839, σκέψη 22), με την οποία το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι «μια παροχή που χορηγείται αυτομάτως στις οικογένειες που πληρούν ορισμένα αντικειμενικά κριτήρια σχετικά, ιδίως, με το μέγεθός τους, το εισόδημά τους και τους κεφαλαιουχικούς πόρους τους πρέπει να εξομοιωθεί προς οικογενειακή παροχή κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο η', του κανονισμού 1408/71».

κανονισμού 1408/71 και όχι στο κεφάλαιο 3. Η χορήγηση του επιδόματος αυτού στον Bettaccini δεν θέτει συνεπώς θέμα εφαρμογής του άρθρου 51 του κανονισμού και δεν επιβάλλει στη Διοικητική Επιτροπή την υποχρέωση ούτε της επιτρέπει να υπολογίσει εκ νέου τη σύνταξη αναπηρίας του Bettaccini σύμφωνα με το άρθρο 46 του κανονισμού. Κατά συνέπεια, στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί αρνητική απάντηση.

18. Αν στο δεύτερο ερώτημα δοθεί η απάντηση που πρότεινα, το πρώτο ερώτημα δεν θα έχει πλέον κρίσιμη σημασία, αφού δεν θα υπάρχει κανείς λόγος να πραγματοποιηθεί νέος υπολογισμός σύμφωνα με το άρθρο 46 του κανονισμού 1408/71. Θα ήθελα απλώς να παρατηρήσω ότι από όσα ανέπτυξα σε σχέση με το δεύτερο ερώτημα συνάγεται ότι το επίδομα για τον οικογενειακό πυρήνα δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μέρος της ιταλικής συντάξεως αναπηρίας, προκειμένου να εφαρμοστεί ο κανόνας περί απαγορεύσεως της σωρεύσεως, ο οποίος περιεχόταν αρχικά στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 46 του κανονισμού. Είναι αξιοσημείωτο ότι ο κανόνας αυτός περί απαγορεύσεως της σωρεύσεως έχει πλέον καταργηθεί, κατόπιν της εκδόσεως του κανονισμού (ΕΟΚ) 1248/92 του Συμβουλίου, της 30ής Απριλίου 1992 [6], ο οποίος άρχισε να ισχύει, σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού αυτού, την 1η Ιουνίου 1992. Ο κανονισμός αυτός πρόσθεσε στον κανονισμό 1408/71 τα άρθρα 46α, 46β και 46γ, τα οποία περιέχουν νέους κανόνες περί απαγορεύσεως της σωρεύσεως. Αν κατά το άρθρο 51 ήταν επιβεβλημένος ο νέος υπολογισμός της συντάξεως του Bettaccini, θα ήταν κρίσιμες μάλλον οι διατάξεις του άρθρου 46γ, οι οποίες ρυθμίζουν τη σώρευση μεταξύ αφενός παροχών αναπηρίας, γήρατος και επιζώντων και αφετέρου παροχών ή επιδομάτων που ανήκουν σε άλλη κατηγορία. Το εθνικό δικαστήριο όμως δεν έχει υποβάλει κανένα ερώτημα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 46γ και νομίζω ότι δεν είναι σκόπιμο να εξεταστούν τα πιθανά αποτελέσματα της διατάξεως αυτής επί του νέου υπολογισμού της συντάξεως αναπηρίας του Bettaccini, αφού μάλιστα ο νέος αυτός υπολογισμός δεν είναι αναγκαίος, αν ληφθεί υπόψη η απάντηση που έδωσα στο δεύτερο ερώτημα.

Πρόταση

19. Κατά συνέπεια, φρονώ ότι στα ερωτήματα που υπέβαλε στο Δικαστήριο το Tribunal du travail de Mons πρέπει να δοθεί η ακόλουθη απάντηση:

Όταν οι παροχές που καταβάλλονται σε σχέση με μια σύνταξη αναπηρίας υπολογίζονται σύμφωνα με το άρθρο 46 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, το άρθρο 51 του κανονισμού έχει την έννοια ότι απαγορεύει τον νέο υπολογισμό των παροχών αυτών σε περίπτωση χορηγήσεως επιδόματος σαν το επίδικο στην παρούσα υπόθεση επίδομα για τον οικογενειακό πυρήνα.

6 — ΕΕ 1992, L 136, σ. 7.